

er ingen Ulykke, at Arbejdernes Tal er vokset saa stærkt; det var værre, om det var Dagdravernes Tal, der var vokset. Man forstaar saa godt den Udtalelse, der faldt ved den Beslighed. Meningen var jo, at det var Tallet paa dem, der enten intet eje eller kun eje ganske lidt, der stadig steg. Man kan, naar man ved Lovgivningen søger at løse dette Arbejderpørgsmaal eller søger at give Bidrag til dens Løsning, vælge en af to Veje. Man kan søge at aabne Veje for Dygtigheden hos Arbejderne, hvor den findes, og fremhjælpe den, saa at saa mange som muligt kunne komme til at staa paa egne Ben. Den anden Vej er at lade hver enkelt hjælpe sig selv, som han kan bedst, og saa efterhaanden samle alle de mange op, som ere bleve førte ud af Spillet, og saa helt eller delvis give dem Jøden. Det er glædeligt, at hele Landbotommisjonen, saavel Flertallet som begge Mindretallene, have været enige om, at det var et Gode at skabe flere Husmandsblodder. Det er for Resten ogsaa noget, som der ikke godt kan være delte Meninger om, naar vi vide, hvor stærk Konkurrencen er i næsten alle Fag uden for Landbruget. Det gælder Haandværk og Industri, det gælder Handel og det gælder for de læsende Menneſter i Samfundet, det gælder de saakaldte Bestillingsmænd o. s. v., o. s. v. Haandværkerne have forlangt Indførelse af tvungne Fagprøver, og det kan ikke godt forstaas anderledes, end at det er, fordi man er bange for den stærke Konkurrence. Fra Handelens Side er man bange for Forbrugsforeningerne og vil gerne have lagt Baand paa dem, selvsølgelig ogsaa fordi man er bange for den stærke Konkurrence, og fordi man mener, at de tilstedeværende Købmænd godt ere i Stand til at foretage den nødvendige Omsætning. Der blev ogsaa af en Professor ude ved Landbohøjskolen for nylig sagt, med Henblik paa de mange unge Menneſter, der læste til Dyr lægeeksamen: Gud skal vide, hvorledes disse unge Menneſter skulle finde en Blet, hvor de kunne faa Jøden, jeg begriber det ikke. Er der en Plads ledig som Bestyrer ved Amtsvejene, hvilken Stilling er lønnet med 14—1.600 Kr., er der i Reglen op mod 100 Ansøgere. Er der en Plads ledig for en Mejerist som Bestyrer ved et Fælles- eller Andelsmejeri, er der i Reglen ogsaa en Mangfoldighed af Ansøgere. Man kan ogsaa gaa saa langt ned som til Landpostbudene med den tarvelige Løn, som de faa for deres temmelig betydelige Arbejde, idet de i mange Tilfælde maa gaa 4 Mil Dag efter Dag, hvordan saa Vejret end er, og selv til en saadan Plads med et saa lille Bederlag er

der Ansøgere nok, saa snart den er ledig. Man mener endda, at, kan man blot faa en saadan Plads, er man saa nogenlunde over det værste.

Det foreliggende Forslag sigter paa to Ting, nemlig dels at knytte flere til Landbruget, og dels at skabe flere selvstændige Hjem. Det er ikke saa forunderligt, om man snart kom til det Tidspunkt, hvor man begyndte at tænke paa fra Lovgivningsmagtens Side at lægge Sagen saaledes til rette, at der kunde knyttes flere til Landbruget. Væge vi saaledes, som vi efter min Formening have gjort i en Arrække, alt til rette fra Lovgivningsmagtens Side imod Landbruget, saa ville vi til sidst komme ind i et Vilderebe, der om kortere eller længere Tid vil blive en Ulykke for vort Folk. Kommisſjonens Opgave var at finde en Plan, hvorefter der paa gunstige Bilkar kunde skaffes Jord til Landarbejderne. Mindretallet i Kommisſjonen mente ogsaa, at Kommisſjonen maatte strække sig noget videre, idet det mente, at det ogsaa maatte være Kommisſjonens Opgave, at paavise de Veje, ad hvilke Midlerne kunde skaffes. Flertallet overlod imidlertid denne Side af Sagen til Regeringen og Rigsdagen, og deri mener jeg, at Flertallet gjorde Ret. Hvis der havde været Tale om at bringe betydelige Ofre fra Statskassens Side, saa at man for at afholde disse Udgifter fik nødig at indkræve ny Statter — lad os tænke os det Tilfælde —, var det forsaaltigt, at en Kommisſion med denne Sammensætning umulig kunde fremkomme med et Forslag, hvormed der inden for de 22 Medlemmers Kredts kunde samle sig et Flertal af 17 Medlemmer, og som kunde blive godkendt baade af Regeringen og begge Rigsdagens Afdelinger. Det mener jeg maa være indlysende. Mindretallet har henvist til den Betænkning, der er afgiven af en Kommisſion, som blev nedsat i 1875 for at undersøge de daværende Arbejderforhold, og Mindretallet har ment, at man, ligesom Kommisſjonen af 1875, ikke gerne maatte gaa ind paa noget, der kunde kaldes et Gaveprincip. Flertallet af Kommisſjonen af 1875 har jo anført i sin Betænkning, at der ikke var Udſigt til, at der skulde blive for mange, der gif bort fra Landbruget, eller Fare for, at der skulde blive for saa til at udføre Landbrugets Arbejde, men det ser ud til, at Mindretallet i den nu nys nedsatte Kommisſion har misforstaaet Forholdet mellem den Gang og nu. Den Gang var man jo midt i Landbrugets Glansperiode; det var i Midten af Halvfjerdsene. Det var den Gang, en bekendt Smørgrosjerer slog ud med Haanden paa et Møde og sagde: